

Ivan, Vransko (Celje), Odlasek Marija, Kamnik, Zen Ivan, Soteska (Novo mesto), Bregant Zivko, Ruše (Šmarje), Javšovec Erlinda, Celje, Šibovec Marija, Domžale, Dolgan Marija, Planina (Logatec), Zupanek Barbara, Celje, Novak Otmar, Sv. Vid pri Cerknici, Azman Gabrielja, Konjice.

—i V V. položajno skupino so napredovali: Grčar A. Viktor, Dolgan J. Marija, Ambrožič A. Josip, Grudnik F. Franc, Jeraj F. Valerija, Jankovič P. Marija, Lesica J. Ivan, Musar I. Franjo, Mavrič A. Karel, Plesničar J. Pavle, Roš F. Miloš, Raunicher N. Antonija, Sepaher A. Anton, Sadar A. Marija, Strigl A. Anton, Vukan N. Koloman, Zupanek J. Barbara.

—i V VI. položajno skupino so napredovali: Azman J. Ana, Pirc A. Marija, Trošt J. Josip, Kenda I. Frančiška, Antonović I. Cirila, Bačić J. Josipina, Bonča L. Marija, Benedičić J. Frančiška, Cujnik F. Mirko, Čerček J. Zora, Čok A. Klara, Češnovar J. Angela, Dereani V. Vida, Ferka F. Bogomir, Faganel L. Leopoldina, Fatur L. Julija, Gaberjevič E. Zofija, Guna F. Marija, Građišnik A. Stanislav, Hočevar I. Marija, Jelenc F. Ivana, Kržišnik S. Cecilija, Kristan O. Zmagoslav, Kotnik V. Pavla, Kegl J. Vekoslav, Kalan A. Bogomila, Mervar F. Marija, Perhave I. Vladimira, Prosen J. Cecilija, Prah E. Zora, Potočnik P. Antonija, Potokar J. Ivana, Pavlovac M. Milan, Petrovič I. Petra, Petje I. Helena, Rihar V. Franja, Racek J. Adrijana, Rot J. Angela, Splihal I. Judita, Skok I. Gabrijele, Šket J. Angela, Šturm J. Ernestina, Sifrer S. Mara, Štoviček K. Svatopluk, Trošt J. Justina, Trampuž F. Marija, Vivoda V. Zofija, Vardjan A. Marija, Vrišer M. Helena, Vodusek M. Alma, Završnik R. Rudolf, Zukovac I. Franc, Živič F. Gabrijele, Zumer A. Pavla, Lešnjak F. Marija, Miklavčič A. Anton, Mikulič O. Ida, Pirjevac A. Andrej, Šinigoj A. Julijan, Kos I. Pavla, Vidic J. Albina, Jaklič F. Vida, Povh I. Stanislav.

—i V VII. položajno skupino so napredovali: Jeglič Z. Mercedes, Semlič F. Danica, Breže I. Emilija, Bovha J. Olga, Kosi I. Ema, Kamnešek J. Valerija, Dorber F. Ljudmila, Malešič J. Pavla, Peterlin F. Marija, Pohar F. Sonja, Porenčič J. Ana, Pirnat F. Josip, Prešern A. Vida, Radej J. Kristina, Rojnik F. Elizabeta, Rupnik B. Marija, Sedej J. Antonija, Sepec J. Karel, Tratnik A. Joža, Tavčelj J. Josip, Zupan J. Frederika, Ašič I. Alojzija, Beloglavec S. Makso, Erker V. Danica, Hasenbihel V. Štefanija, Pivk F. Franjo, Hrovat S. Ivan, Iglar R. Josipina, Kokol F. Urša, Kemperle F. Rozalija, Krepeka A. Draga, Kegl V. Davorina, Mesojedec M. Bogdana, Moder A. Janko, Pohar J. Danica, Pip M. Rudolf, Skočir F. Stanko, Šeško J. Ivan, Turk S. Marija, Strukelj J. Rafaela, Zidar M. Ana, Zupan F. Ivan, Zivko J. Alojz, Brelih J. Oton, Arnašek P. Josipina, Belchar J. Anton, Blatnik J. Angela, Gostinčar S. Vida, Gojnič D. Ivana, Gospodaric A. Angela, Jazbinšek M. Ljudmila, Jurše A. Avlalijska, Jovan L. Aleksandra, Kadunac A. Ivan, Lipovšek K. Slava, Petelin M. Mileta, Vrtovec F. Marija, Hrovat B. Angela, Hriberšek A. Emilija, Pečnik A. Dragotin, Lazar I. Ivan.

—i V VIII. položajno skupino so napredovali: Hauptman I. Zora, Černelc B. Mihaela, Babnik I. Ivan, Frahm I. Vilko, Gorjup A. Justina, Gale F. Ana, Golež A. Elizabeta, Hvala D. Anton, Koželj M. Miroslav, Kokalj F. Franc, Knol M. Ivan, Kraševac J. Gustav, Luževič M. Jožefa, Kosi-Majhen L. Štefanija, Mikelič A. Vilibald, Mrlak F. Antonija, Novak A. Marija, Pahor A. Marija, Praprotnik M. Terezija, Ponikvar A. Stanko, Ravbar I. Hinko, Štefančič R. Jakob, Šavli I. Andrej, Terčak G. Bogomira, Zupan J. Jožef, Zadek N. Bogomir, Zolohar I. Ciril, Zolnir O. Bogdan, Močnik I. Milena.

—i V IX. položajno skupino so napredovali: Bernot - Golob C. Franja, Jenčič M. Vida, Kosi L. Ludvik, Rojnič I. Josip, Svetlič T. Daromil, Špendl A. Avgust, Jedretič F. Rudolf.

—§ Ročni katalog za šol. l. 1937./38. izda Učiteljska tiskarna sredi meseca avgusta t. l. Ker se bo tiskal ta priročnik z preurejeno vsebino z vsemi najnovejšimi predpisi v skrajnem številu, priporočamo vsem tovarišem in tovarišicam, da si naročite to koristno knjižico čimprej.

—§ Važno! Po določbah § 107. in 110. zakona o občem upravnem postopku — Služb. list št. 4. iz l. 1931. — mora vsebovati vsaka odločba (razsodba), proti kateri je možna pritožba, pouk o pravnih sredstvih. Te določbe se glase:

»§ 107. Odločba mora obsegati označbo strank, razložitev predmeta, postopanja, izrek in obrazložitev, kakor tudi pouk o pravnih sredstvih« itd.

»§ 110./1. Pouk obvešča stranko, ali je zoper odločbo dopustno pravno sredstvo, v katerem roku, pri katerem oblastvu ga je priglasiti in pri katerem vložiti ali pisмено ali ustno in s kolikšno takso.«

Učiteljska tiskarna

—t Vsaka šola mora imeti vse potrebne tiskovine v zalogi, da ne nastane nepotreben zastoj v uradovanju. Izpopolnitev izvršite v glavnih počitnicah.

—t Učiteljska tiskarna ima v zalogi vse potrebne tiskovine. Naroče se lahko že sedaj na termin — konec avgusta.

—t Poštne prosto pošilja Učiteljska tiskarna naročene zvezke, potrebščine vsem šolskim upraviteljem in krajevnim šolskim odborom.

Mladinska mafica

—mm Zagrebška »Istra« o »Našem rodu«. Pod tem naslovom »Osam godina Našega roda« piše »Istra« od 25. VI. 1937. med drugim: S tem šolskim letom je dopolnil slovenski mladinski list »Naš rod« osem let, odkar izhaja v Jugoslaviji. — »Naš rod« se je povečal

letos za 64 strani in je po obsežnosti največja mladinska revija v Jugoslaviji. List je izhajal to leto v 20.500 izvodih, kar predstavlja za naše prilike naravnost rekordno naklado. V skladu s sodobnim razvojem književnosti in pedagogike, posebno pedopsihologije, je urednik lista s pomočjo velikega števila odličnih književnih in slikarskih sodelavcev ustvaril izredno zanimiv vzgojni list, ki je tudi s čisto literarnega stališča na višini, kar ni vedno primer pri drugih mladinskih listih. V »Našem rodu« sodelujejo mnogi znani književniki in slikarji, tako da je »Naš rod« prvi list za otroke, kjer se je praktično pokazalo, da ne obstoje dve književnosti: za mladino in odrasle, ampak da je umetnost ena sama in da je glavno prizadevanje dobrega lista ta, da je na umetniški višini. »Istra« prinaša tudi karikaturo urednika Ribičiča, ki jo je izdelal Fr. Gorše.

—mm »Mariborski večernik« o »Našem rodu«. V rubriki Kulturni razgled prinaša omenjeni list v svoji številki od 17. VI. pod naslovom čez dva stolpca, oceno, iz katere posnemamo:

Pred nami je VIII. letnik tega našega priljubljenega, pestro in slikovito urejanega mladinskega mesečnika, ki ga izdaja Mladinska matica, ki izpolnjuje s tem pomemben delež svojega občekoristnega mladinsko kulturnega poslanstva. Vsega nahajaš v izobilju v stolpcih »Našega roda«: ljubke, prezanimive prigode, zanimivosti, poučna navodila ter pojasnila, vesele in žalostne zgodbe, prispevke naših najboljših mladinskih pesnikov in pisateljev, pa še nešteto drugih mikavnih črtic tja do »Dogodivščin Pepčka Rokodelčaka«. Čast in priznanje uredniku, sodelavnikom ter izdajateljici tega prepotrebne mladinskega mesečnika, ki vrši po sila posrečeni vsebini, izdatnem obsegu ter izredno visoki nakladi velik vpliv na našo šolsko mladino. Prav je, da si utre »Naš rod« pot v sleherni našo rodbino in sleherni knjižnico, ki hoče naši šolski mladini nuditi zanimivo, koristno in poučno čtivo. — V naslednjem odstavku govori list o organizaciji razprodaje, o nakladi itd., ugotavlja, da je »Naš rod« največja mladinska revija v državi in končuje z željo, naj bi »Naš rod« v dosedanjih smereh tudi vnaprej tako močno in uspešno pritegoval našo mladino nase.

Kaj vse pišejo

o učiteljsvu, šoli, prosveti in JUU

FRAN ERJAVEC
SE VRAČA V LJUBLJANO

Belgrad, 26. junija. m. Jutri bo na lastno prošnjo razrešen svojih dolžnosti sedanjí referent za slovensko ljudsko šolstvo v prosvetnem ministrstvu g. Fran Erjavec ter se bo vrnil v Ljubljano na svoje stalno službeno mesto.

Franc Erjavec, katerega po njegovih številnih spisih in knjigah poznajo vsi Slovenci, je bil v dobi najhujšega preganjanja naših ljudi po skrajnem prizadevanju premeščen iz Ljubljane daleč na albansko mejo v Vučitrn. Še danes se vsi naši bralci spominjajo njegovih znamenitih »pisem« s Kosovega polja.

Samo ob sebi je umetno, da se je po nastopu sedanega režima želel po več kot dveh letih in po težki bolezni, ki si jo je nakopal v izgnanstvu, vrniti zopet k svoji družini in skromni, a idilični dom, ki si ga je postavil na Kodeljevem. Zapostavil pa je svoje lastno ugodje ter se je požrtvovalno odzval nad vse težki odgovornosti polni službi referenta za osnovno šolstvo v prosvetnem ministrstvu. To službeno mesto je zahtevalo po velikem razdejantju, ki ga je povzročilo v slovenskem šolstvu divjanje JNS režimov, posebno krepke in sposobne roke. Prevzel je to mesto pogojno za tri mesece na splošno željo in prošnjo. Svojo težko službeno dolžnost je izvrševal s požrtvovalnostjo in pridnostjo z željo, da napravi red v naših ljudskih šolah.

Po dolgih štirih letih je končno lani jeseni mogel misliti na svojo družino. Postavljen je bil za okrajnega šolskega nadzornika za ljubljansko okolico. Svoje mesto bi moral nastopiti po predpisih že tekem enega meseca po nastopu polnopravnosti njegovega imenovanja in to je meseca februarja.

Kaj pomeni doba Erjavčevega referentstva v prosvetnem ministrstvu, nam najlepše dokazuje divja gonja, kateri je bil izpostavljen od prvega dne do danes in ko si skušajo naši nasprotniki naslikati njegov odhod kot nekako »kazensko odstavno«, čeprav mora biti vsakemu znano, da je bilo njegovo službovanje v prosvetnem ministrstvu že prehodno. Jasno je namreč vsakemu, da je vlada nujno potrebovala na tako odgovornem mestu svojega človeka ter je Fran Erjavec sprejel to mesto z željo, naj bi bilo začasno. Kakor rečeno, je bila prvotno določena njegova služba samo za tri mesece. Na željo svojih stanovskih tovarišev in činiteljev našega javnega življenja je g. Erjavec vendar vztrajal na svojem položaju kot referent vse do danes in mu službene dolžnosti šele sedaj dovoljujejo, da se more po tolikih letih vrniti na svoj dom.

Delovanje g. Erjavca v prosvetnem ministrstvu je bilo predmet mnogih napadov na eni strani, na drugi strani pa je izpolnil veliko nad, mnogo krivic je bilo v tem času popravljenih, mnogo učiteljskih krivic rešenih.

G. Fran Erjavec je vestno in po svoji najboljši moči izpolnjeval želje svojih preje preganjanih stanovskih tovarišev in slovenskih staršev za pravično ureditev razmer v našem ljudskem šolstvu. Bil je uradnik, ki je program vlade in odgovornih političnih činiteljev tako izvrševal, da je zaslužil priznanje in zahvalo. Pred par leti je izšlo njegovo veliko delo »Komunizem in komunistična Rusija«, ki je plod njegovega preganjanja na Kosovo polje. Sedaj pa se zopet vrača domov v naročje svoje družine, da se oddahne od napor-

nega dela, izvrši še nekaj svojih literarnih nadržtov in se pripravi za bodoče delo. (»Slovenec« 27. VI.)

—i O banovinski skupščini JUU sekcije za vardarsko banovino prinaša obširno poročilo »Politika« od 6. julija. V tem poročilu pravi dopisnik, da je skupščini prisostvoval tudi zastopnik prosvetnega ministrstva in da je bilo navzočih tudi mnogo sreskih šolskih nadzornikov. — Skupščina je bila zelo burna, ker se je pojavila opozicija, ki je nastopala proti sedanjí sekciji in glavni upravi. Toda pri glasovanju o zaupnici je ostala ta opozicija v veliki manjšini. Zmagala je kljub velikemu pritisku vendar le stanovska linija našega združenja.

—i Kongres profesorjev se je pričel 4. julija v Mostarju. (»Slovenec« 5. julija.)

—i Kongres učiteljev meščanskih šol se vrši v Zagrebu 4. in 5. julija. (»Slov. narod« od 5. VII.)

—i Odstavek v finančnem zakonu, ki omejuje pravice učitelje, da bi se poročile z neučitelji, bo vlada baje umaknila in vrnila učiteljem stare pravice. Tako poročajo nekateri zagrebški listi, vendar dostavljajo, da vest še ni potrjena z merodajnega mesta. Ko je skupščina pred štirimi meseci izglasovala ta amandman, se je dvignila med učitelstvom velika burja. Učiteljice so trdile, da so bile s tem potisnjene med državljane druge vrste. (»Slov. dom« od 5. VII.)

—i Poročilo o ukinitvi amandmana o cehlibatu prinaša po zagrebških novostih »Slovenski narod« od 5. julija.

—i Pregledno tabelo učnih uspehov na naših srednjih in učiteljskih šolah konec šolskega leta 1936./1937. priobčuje »Slovenec« od 27. VI.

—i Vsi učenci naj dobe knjige in zvezke brezplačno. Društvo »Šola in dom« plekira v »Slov. narod« od 25. VI. za uvedbo načela, naj učenci dobe knjige in zvezke brezplačno, kar naj bi oskrbela banovina, a stroške bi nosili krajevni šolski odbori.

—i Proti uvedbi službovanja kot volonterji se izrekajo brezposelni profesorski kandidati. Poleg 700 brezposelnih učiteljev imamo v Sloveniji tudi 150 brezposelnih diplomiranih filozofov, ki se borijo za svoj obstanek, za skorjo kruha, se zavzemajo za nastavitve, a jih hočejo sedaj sprejemati v službo kot volonterje. S tem bi izgubili še to, kar imajo sedaj od instrukcij. (Razni listi.)

—i Angleščina uvedena na jugoslovanskih srednjih šolah. S prihodnjim šolskim letom se uvede na nekaterih, a s šolskim letom 1938./1939. na vseh jugoslovanskih realnih gimnazijah tudi angleščina kot obvezen predmet. Učenci bodo imeli prosto izbrati odločiti se za učenje nemščine ali angleščine. (Razni listi od 5. julija.)

Učiteljski pravnik

—§ Pritožbe proti odlokom kralj. banske uprave (finančne direkcije) na ministrstvo prosvete, odnosno ministrstvo financ se morajo vložiti v 15. dneh po prejemu odloka direktno pri banski upravi (finančni direkciji) v smislu določb § 117. in 118. zakona o občem upravnem postopku.

Stanovska organizacija JUU

Iz izvršnega odbora

—iz G. Ivanu Dimniku, predsedniku Jugoslovenskega učiteljskega združenja, Beograd. — Skopje. — Sa godišnje skupštine sekcije za vardarsko banovino šaljemo Vam drugarske pozdrave i želimo da do kraja istratete u borbi za uzvišene ideale učitelja i njihove organizacije. — Predsednik skupštine, Marko Cvetković.

—iz G. Ivan Dimnik, Beograd, Kralja Milutina 66. — Banjaluka. — Sa godišnje sekcije skupštine pozdravljamo Vas i izvršni odbor želeći Vam uspeha u požrtvovanom radu za dobro škole i našega staleža. — Predsednik sekcije, Milan Stambolija.

—iz Glavnom odboru Jugoslovenskega učiteljskega združenja, Beograd. — Belopolje. — Učitelstvo sreza belopoljskog pozdravlja glavni odbor sa željom da njegov nesebičan rad urodi plodom i triumfuje a na opšte dobro kralja drage nam domovine i jugoslovenske učiteljske. — Uprava.

Iz društev

Poročila

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO CELJE je zborovalo dne 5. junija t. l. v Celju ob udeležbi 159 članstva. Tov. predsednik je uvodoma navajal zasluge pravkar upokojene tov. Ljudmila Schreinerjeve, upraviteljice v St. Jurju ob južni žel., katere delavnost med narodom in v šoli ter v stanovski organizaciji je dosegla toliko uspehov, ustvarjenih z ljubeznijo do dela in v vzglednem tovarištvu.

Sledilo je poročilo o seji glavnega odbora JUU ter o sprejemu stanovskega predstavništva pri g. ministru prosvete. O seji upravnega in nadzornega odbora ter društvenih predsednikov sekcije za dravsko banovino je poročal tov. Hajnšek, o obnem zboru Slov. šolske matice tov. Gobec, »Učit. samopomoči« tov. Volavšek, Pedagoške centrale tov. Jagrovič.

Književnica tov. Ruža Lucija Petelinova je predavala »O vzgojnem vplivu umetnosti«. Izvajala je, kako so šport, umetnost in gospodarstvo tri osnovne, življenje ohranjujoče sile. Ločujemo tri na njih utemeljene človeške tipe, pri tem družimo z umetnostjo verstvo, z gospodarstvom znanstvo. Ta opredelitev je lastna tudi vzgojitelju, ki mu vera v lastni tip ustvarja vzgojiteljevo osebnost, a pri tem naj ne podcenjuje vrednosti ostalih dveh sil. Umetnost je otrok ljubezni, vere in upanja, hranil jo je vselej narod iz lastnih grudí tudi v umetniku. Umetnost naj vodi, odpira in dviga. Umetnika ni treba oboževati, pač pa si ga osvoboditi in doživeti. Med široke plasti naroda je najgloblje prodira književnost, ki ji je orodje narodni jezik. Umetnost se daje človeku povsod, na vseh cestah, ob vseh iskanjih. Človek hoče biti srečen, zato občuduje vedno višje lepote. Vzgojitelj naj utrjuje v mladini zdrav okus, ki bo znal spoznavati in zavračati potvorbe in s tem kulturno ohranjati in dvigati narod. — Predavanje, ki je segalo problemu v globino in je bilo oblikovno na višku, je doseglo izreden uspeh.

Izvoljeni so bili delegati za banovinsko skupščino tov.: Zdošek, Zagarjeva, Pogačnik,

nam. Požar, Jagrovič, Cerkenik; za drž. skupščino tov.: Volavšek, Zdošek, Pogačnik, nam. Pivc, Pivčeva, Berglezova.

V debati so bila delegatom dana navodila in stališče društva začetano na naslednjih, soglasno odobrenih točkah:

1. Materialni položaj drž. nameščencev je zlasti glede na veliki porast cen življenjskim potrebščinam postal izredno težak. Pozivamo vse činitelje, da s takojšnjimi ukrepi oskrbe zvišanje naših prejemkov na višino, ki bo odgovarjala potrebam in nivoju dostojanstva nameščencev kot predstavnikov državnega ugleda in interesa. Vse letošnje učiteljske skupščine naj stoje v znamenju naporov za izboljšanje našega ekonomskega položaja.

2. Da se ohranijo državljanske pravice učiteljstva ne glede na njegov spol, naj določbe amandmana v § 33. fin. zak. ne stopijo v veljavo.

3. Kot nadaljnje naše najnujnejše zahteve smatramo ureditev naše stalnosti in avtomatskega napredovanja ter ločitev prosvetne upravne od politične.

4. Priznavamo z zahvalo, da sta centrala kakor sekcija JUU zvesto služila brigi za naše stanovske interese, vztrajajoč pri tem na čisti stanovski liniji.

5. Vse edince JUU naj do končnega uspeha omejijo svoje delo na zastopanje pravnih in materialnih interesov stanu, ki naj bodo čimprej povsem zavarovani.

6. Reorganizacija JUU, ki naj se preosnuje v zvezo samostojnejših banovinskih sekcij, je potrebna glede na večjo delazmožnost organizacije, kakor glede na posebne potrebe šolstva in stanu Slovenije.

7. Knjige Mladinske matice naj v bodoče izhajajo pred sklepom šolskega leta, ker se je letos uvedena praksa pokazala za ponesrečeno.

8. Centrala kakor sekcija JUU naj društvom ne pošiljata od teh neodobrenih in nenarodenih tiskovin in knjižnih edicij, s katerimi jih obremenjuje ta s proračunsko nepredvidenimi izdatki.

9. Naproša se kr. banska uprava, da v smislu določb zakona daje učiteljstvu podeljena dotedanja količina drv, oziroma enkratno denarno nakazilo t. j. odgovarjajočo vsoto za drva po krajevnih razmerah, da v svojih zakonitih prejemkih ne bo prikrajšano. Fran Roš, preds. A. Jagrovič, tajnik.

+ JUU — SRESKO DRUŠTVO V KOČEVJU je zborovalo dne 12. junija t. l. v Kočevju. Tov. predsednik Jelo Janežič otvoril zadnje zborovanje v tem šolskem letu, graja odsotnost članstva in poročila, da bo odbor črtal vse one člane, ki trikrat neopravičeno izostanejo od zborovanja. K dopisom poročila: za ureditev blagajne se strogo izvaja sklep odbora se vse, da se vsa zaostala članarina izterja, če treba tudi sodnim putem. Dalje poročila o poteku predsedniškega zbora v Ljubljani. Poročilo vzame članstvo na znanje. G. prof. Konrad Stražar ima predavanje: »Dravljanska vzgoja v poeziji in prozi«. Govori o človekovem značaju, o vplivu na formiranje značaja; oriše zgodovinsko čustvo pri človeku, celo pri živalih. Podajate Ivana Cankarja pri opisovanju domovine, očeta domovinsko ljubezen v njegovih delih.